

A. A. Kun. Vlad. Dembskis.

Lapkričio 14 d. 1913 metų, 11 val. 30 min. ryto Scranton'e, Pa., D-ro J. Šliupo namuose pasimirė visiems Amerikos lietuviams žinomas kareivis už laisvąją mintį ir abelnai už žmonių laisvę, kunigas Vladislavas Dembskis, pragyvenęs 83½ metų. Sirgo išpradžių infliuza, o paskui plaučių uždegimu. Amerikoje išgyveno 30 suviršum metų, dro J. Šliupo-gi šeimoje, kur buvo laikomas tikrai šeimos nariu ir visų buvo mylimas, išgyveno nuo 1892 m. spalio mėnesio.

Kun. Vl. Dembskis 1864 m. lenkmetį dalyvavo po vardu kn. Robak'o ir delei lenkmetio turėjo pasitraukti užsienin. Nors išauklėtas lenkų tradicijose, vienok Lietuvą karštai mylėjo ir 15 metų atgal pradėjo rašyti lietuvių kalba. Jis yra plačiai Amerikoje žinomas iš savo veikalu, kurių minėti: „Kantintojai ir Kankintiniai už mokslą“, „Kaip geriausiai laidoti numerilius“, „Kaip Maskojia persekioja Lietuvą“, „Iš ko kyla melai ir skriaudos žmonių joje?“, „Tikri ir netikri šventieji“, „Inkvizicija“ ir kiti.

Platesnė kun. V. Dembskio biografija bus vėliau išleista ir tuo tikslu jau susidarė komitetas.

Negalime nepaminti, kad kun. V. Dembskis, kaip jį pažino artimesnieji jo draugai, švietė ne tik savo idėjomis, bet ir gyvenimu, kurį vedė pagal savo mokymo: ir žodžiais ir darbu gerb. velionis buvo pavidžiu visiems, kas turėjo progą arčiau su juo susidurti gyvenime. Jis atsižymėjo ypatinga valios stiprybe, ypatingu pasišventimu savo idealams, tyrumu savo gyvenimo. Gali kas nesutikti su velionio nuomonėmis, bet niekas niekados neturėjo progos užmesti jam kadir mažiausį neteislingumą, kad ir mažiausį jo asmenisko gyvenimo nepadorumą. Kn. V. Dembskis atsižymėjo didele meile. Jis dideliai numylėjo žmonių ir atidavė jai visa, ką turėjo geriausio: savo idėjas ir savo visą gyvenimą; numylėjo laisvę iki augščiausiam laipsniui. Net ir paskutinėse savo gyvenimo valandose, nors susenęs metais, buvo jaunus mintyje, buvo karštu šalininku žmonių laisvės ir buvo užtarytoju viso, kas laisva. Iki paskutinių savo gyvenimo dienų buvo karštu šalininku socializmo, nors faktiškai prie partijų neprigulėjo. Kaip karštai jis mylėjo laisvę, visa tai, kas yra dora, teisinga ir gražu, taip pat karštai neapken-tė viso to, kas buvo ir yra nedora, neteisinga ir skriauda. Iš tų gražiųjų velionio ypatybių turėtų žėdnas pasimokinti.

Velionio kunas atveža New Yorkan 16 d. lapkričio, 1913, 4 val. 30 min. vakare ir 7 val. vakare sudeginta Fresh Pond krematorijoje, Middle Village, L. I. N. Y. Kitoje vietoje skaitytojas ras jo laidotuvių aprašymą.

JAU PERPLAUKĖ.

15-tą dieną lapkričio gavome labai meilius laiškus nuo Liet. Mokslo Draugijos pasiuntinių, kuriuos išlydėjome 1 d. lapkričio. Negalime nepasidalinti tais laiškais su gerb. „Tėvynės“ skaitytojais.

Hamburg Amerika Linie.
An Bord des „Imperator“,
den 5 lapkričio 1913.

G. T.

Šiandien apyskaitą pabaigus,

pasirodė, kad mums Amerikoje aukų pasisekė surinkti 23,722 dol. 45 c., kurią tai sumą prašau laikraščiuose — kaip „Tėvynėje“, taip ir kituose — paskelbti ir išreikšti širdingiausių visuomenėi aciu!

Nuo Atlantiko bangų dreba ir svyruoja milžinas-garlaivis, nėra upo ilgiau ir plačiau rašyti. Laišitos kelios eilutės nuėnė Tamstai dar kartą širdingiausio atsiveikinimo žodelį.

Sudie, sudie!

J. Basanavičius.

Antrame laiške, rašytime p. M. Yčo, daugiau pasakyta ir iš jo galima matyti, kokius įspūdžius iš Amerikos išsiėvė mūsų sveteliai. Jo rašoma iš 4 d. lapkr.: „Jau pusę kelio vandenynu nukeliauova. Už trijų dienų busiva Cherbource. Kelionė iki šiolai buvo gera: nors vilnis dideles, bet neperdaug supa. Labai džiaugiuos, kad nelikova dar kelių dienų New Yorke: būtų labai supė ir labai daug nesmagumų butuva turėjusi. Pasaziėrių neperdaug turime; susipažinome su dviem rusais inžinieriais ir vienu armėnu. Laikas bėga nepaprastai greitai tempu.

„Prieš porį valandų suvedėva sąskaitas ir aš labai iš to džiaugiuos, nes man jau tie dolariai skaityti baisiai įkyrėjo. Juk tris mėnesiai suviršum vien tik apie tą patį kalbėta. Jei dar tiek laiko butuva aukas rinkusiu, visai materialistais butuva pasidariusiu ir kaštin, ar nebutuva užmiršusiu apie kitą ką kalbėti. Žinote, kaip aš linksmas esu, kad visa ta mūsų baladonė pasibaigė ir aš vėl esu sau žmogus! Nemanykite, kad man Amerikos žmonės taip atgriso. Visai ne! Turiu pasakyti, kad visur buvo gera, tiek daug gerų žmonių teko pažinti ir tiek daug širdies parodyta mums ir mūsų varomam darbui, jog mes ilgai su didžiausiu smagumu minėsimė! Bet ta baladonė, trankymosi iš vietos į vietą, tankiai buti be paliosio, nesmagu!

„Už visą jusų triusį ir už visą jusų malonumą, kurį mums suteikė, norėtusi tarti širdingą aciu taip, kad jus iš čia galėtumėte išgirsti, už 2,000 mylių. „Niekad nepamiršime lapkričio 1 dienos. Nepamiršim delto, kad jus taip širdingai mus išlydėjote. Kuomet brooklyniečiai mus barė už tai, kad mes niekam nepranešėme apie mūsų atvažiavimą, ir todėl negalėjo mūsų pasitiktį, buvo atsakyta lietuvių priežodžiu: „Atvažiuk nelaukiamas, išvažiuk lydimas“, ir mums buvo labai smagu, kad taip atsitiko. „Man taip norėtusi su jumis dar kiek pasišnekučiuoti ir jusų gražam būrelyje pabūti, kad aš, kuomet laivo tiltą pakėlė, ne juokais išmatavau „Imperatoriaus“ augstumą, lyg norėdamas nušokti ir vėl tarpe jusų atsidurti.

„Mums bus labai smagu parvažiavus pranešti apie viską lietuviams ir papasakoti, kaip mūsų broliai Amerikoje gyvena ir darbuojasi; dar smagiau, kad galėsim pasakyti, jog jus, išsiskirstę tarp svetimi, nepamirštate ir savo Tėvynės, o kas svarbiausia, — kad mūsų pranešimo žodžius peremia 23,000 suviršum dol. aukų. Bet kaip neapsakomai bus linksma matyti (o aš tam tikiu), kad mūsų broliai Lietuvoje, pamatę tokį jusų darbo pavyzdį, kibs dar labiau prie darbo ir persiėnė Tėvynės meile atliks didelius žygius ne tik vien Tautos Namus kad patatys. Taigi pranešk, meldžiamasis, visiems mūsų draugams ir gerbiems tautiečiams, kad mes dar kartą tariame širdingą aciu už viską ir siunčiame iš kelionės kuogeriausius linkėjimus.

Martynas Yčas.

Prie tos žinios, jog Tautos Namams surinkta 23,722 dol. 45 c. mes galime pridėti, jog ta suma jau žymiai padidėjo aukomis, kurias surinkome Amerikoje, sveičiams išvažiavus. Taip „Lietuvos“ redakcijoje jau surinkta (iš Amsterdam, N. Y.) \$500.75; „Tėvynės“ redakcijoje — 255.90, su „Kataliko“ prisiųstais (\$17.90) — \$327.10, taigi galutinė aukų suma jau perviršijo 24,000. Išviso jau sudėta Amerikoje Tautos Namams 24,549.30.

AUKOS TAUTOS NAMAMS.

Gerbiamajai Amerikos lietuvių visuomenei, ypač tų, kurie dėjo aukas Tautos Namams statyti Vilniuje, šiuo turime garbę pranešti, kad mūsų kelionės laiku po lietuvių naujokynus Amerikoje mums pasisekė surinkti 23,722 dol. 45 c., už kurias iš gilmumos širdies visiems aukotojams tariame aciu!

Lai gyvuoja Amerikos lietuviai!

Dr. Jonas Basanavičius,

Liet. Mokslo Dr-jos Pirmin.

Martynas Yčas,

Liet. atstovas Valst. Dumoje.

Liet. garlaivio „Imperator“,
lapkričio 5 d. 1913 m.

Gyvasai reikalas.

Per vėlai.

50 tukstančių žmonių, norėjusių apdrausti savo gyvastį Suvienvose Valstijose, likosi daktarų nepriimti delei silpnos sveikatos vienais tiktai 1912 metais. Taip, 50,000 žmonių norėjo apsidrausti, o pasirodė, kad jiems jau per vėlai, kad jų sveikata jau sunaikinta.

Ar tamsta numanai, kiek tie 50,000 kenčia, jausdami, kad žengia karsto linkui ir žinodami, kad negalės nieko palikti savo mylimųjų reikalams? Gal paklaus, kokiomis ligomis jie serga, kad apdraudos kompanijos ir draugijos jų neprisiėdo. 5,000 atmesta delei paveldėtų ligų, ty. tokių ligų, kurias jie paveldėjo nuo savo tėvų. Taigi niekas jau nebedrįs tų žmonių kaltinti.

45,000 žmonių būtų priimti į apdraudą, jei būtų pasirūpinę sulig to bent keliais metais anksčiau.

45,000 žmonių laukė ir laukė iki jau pasirodė per vėlai!

Drauge, ar ir tamsta lauki iki bus jau per vėlai? ar vis dar atidėlioji įsirašymą į SLA? Ar vis dar atidėlioji persikėlimą į augstesnį laipsnį?

Nelauk ilgiau, kad paskui nesigailėtum. Atmink, kad toki klaida ir toks pasivėlinimas yra jau nebeatitaisomas!

Iš vienos kuopos gavome šitoki laišką:

„Tariu širdingą aciu už pri-siuntimą pašalpos mūsų kuopos nariams. Mes turime viltį, kad mūsų kuopa dabar sparčiai augs. Buvo tokių, ką „bečino“ didelių pinigų, kad anie vyrai negausią pašalpos. O dabar jie, lyg vana-gas išgąsdintos kregždės, tik ir kartoja: „tai matai! Tai matai!“ Ir nebeturi kur dėti savo akis iš

sarmatos. Vienas jų, buvęs pirma dideliausiu mūsų kuopos priemams surinkta 23,722 dol. 45 c. mes galime pridėti, jog ta suma jau žymiai padidėjo aukomis, kurias surinkome Amerikoje, sveičiams išvažiavus. Taip „Lietuvos“ redakcijoje jau surinkta (iš Amsterdam, N. Y.) \$500.75; „Tėvynės“ redakcijoje — 255.90, su „Kataliko“ prisiųstais (\$17.90) — \$327.10, taigi galutinė aukų suma jau perviršijo 24,000. Išviso jau sudėta Amerikoje Tautos Namams 24,549.30.

„I trumpą laiką tikimės gauti daug naujų narių. Daugumas tik ir laukia, ar gaus pašalpą tas ar kitas apsirgęs mūsų kp. narys. „Mykolas J. tarla širdingą aciu už šelpimą jo laike 5 savaėių ligos. Jisai prisizada kiek galėdamas dirbti Susivienijimui ir jau prikalbino 3 naujus narius. Matomai jis likosi labai darbščiu mūsų nariu.

„Linkėdami Susivienijimui ir jo darbininkams kuogeriausios kloties, pasilikame ant visados ištikimiausiais Susivienijimo prieteliais — (parašai).“

Istikrųjų ar bereikia geresnio ir gražesnio liudijimo, jog Susivienijimas yra žmonių mylimas! Skaitytojus, tu žinau, kad draugus gali tik nelaimėje pažinti. Žinok, kad nelaimėje, artimiausiu tavo draugu bus Susivienijimas Lietuvių Amerikoje!

SLA. Reikalai.

Protokolas.

PIRMO SUVAŽIAVIMO SLA.
II-jo KUOPŲ APSKRIO.
Spalių 26 d., 1913, Aušros svet.,
3149 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Sesija I.

Suvažiavimą atidarė Apskričio pirmsėdis M. Šarka, 10 val. ryto, trumpai paaiškindamas suvažiavimų tikslą ir paskyrė mokitetą mandatų peržiūrėjimui: atstovus

V. Pulkauską iš Chicagos, P. P. Petrėną iš Rockford, Ill. ir J. J. Žilinską iš Gary, Ind. Komitetui pradėjus darbą, pirmsėdis M. Šarka pakvietė Apskričio Generališko Organizatorių p. Kl. Jurgelionį prakalbėti į atstovus apie S. L. A.; p. Jurgelionis ilgoje prakalboje ragino agituoti už S. L. A. Pabaigus jam kalbėti, komitetas pridavė savo raportą, jog sekančios kuopos prisiuntė savo įgalotinius: 36, 77, 89, 74, 122, 194, 242, 251, 139, 129 ir naujai susitvėrusi kuopa Melrose Parke, Ill, kuri dar neturi kuopos numerio Viso 12 kuopų prisiuntė 33 įgalotinius. 10 kuopų del finansiskų ar šiaip jau priežasčių negalėjo prisiųsti savo įgalotinius, prisiuntė nutarimus laiškais. Raportas priimtas ir patvirtintas. Priejta prie rinkimo suvažiavimo valdybos. Pirmininku perstatyti: Dr. A. Žymontas, V. Puplauskis ir Trijonus; išrinktas liko pirmsėdžiu Dr. A. Žymontas, pagalbininku V. Puplauskis. Raštininku perstatyti: Pranas Kibartas, Antanas Mozgeris ir P. Petrėnas. Išrinktas Pranas Kibartas, pagalbininku A. Mozgeris. Valdybai užėmus savo vietas pradėta svarstyti Apskričio Kuopų užmanymai ir įnešimai.

1) Skaitymas korespondencijų ir pasveikinimų, kurių prisiųsta iso 17. Ypač gylų įspūdį padarė laiškas su linkėjimais iš Beloit, Wis., nuo p. P. Vaičiūliaičio vardu 175 kuopos SLA, kuri tai kuopelė susideda tiktai iš dviejų ypatų. Visos korespondencijos priimtos su ištariu širginog aciu.

2) Pirmsėdis Dr. A. Žymontas paskyrė komitetą sutvarkymui

visų korespondencijų buvusį mandatų peržiūrėjimo komitetą, kurį atstovai vienbalsiai parėmė.

3) Skaitymas ir priėmimas Apskričio taisyklių, išdirbtų išrinktos komisijos, pagal kurių Apskritys veiks. Taisyklės vienbalsiai liko priimtos su mažais pataisymais. Patarus p. A. B. Strimaitiui, Centro SLA. sekretoriui, pavadinti Chicagos' Apskritį N 2, Apskritys likos pavadintas: SLA. Kuopų Antars Apskritys.

4) Vietinis lietuvis fotografistas p. Stankunas pakvietė atstovus nusiimti fotografiją. Pirmsėdžiui padavus užmanymą per balsus, vienbalsiai nutarta nusiimti.

5) Pirmsėdis Dr. Žymontas davė įnešimą padirbti fotografijos parėmė ir davė naują įnešimą parinkti nuo atstovų padengimu. Iešų klisės padirbimui. Abudu įnešimu priimti vienbalsiai. Padirbus klisė, pasiųsti į „Tėvynę“.

6) Davus įnešimą uždaryti pirmą sesiją, pirmsėdis uždarė ją pirmojo valandoj popietų. Nutarta susirinkti ant 2 val. popietų.

7) Bėgyje pirmos sesijos atsi-lankė Susivažiaviman sekan tieji svečiai: p. Balutis, „Lietuvos“ redaktorius, ir p. Pr. Butkus.

Sesija II.

Antrą sesiją atidarė pirmsėdis, Dr. A. Žymontas, 2 val. popietų.

1) Pirmsėdis kviečia atstovus užimti vietas ir užklausė atstovų ar reikia skaityti protokolą iš pirmos sesijos. Nutarta skaityti. Susivažiavimo raštininkas P. Kibartas perskaito protokolą, kuris svečiai: p. Balutis, „Lietuvos“ redaktorius, ir p. Pr. Butkus.

2) Išaukus vardais atstovus, pasirodė, jog antron sesijon ne-

pribuvo sekančių kuopų atstovai: 122 kuopos A. J. Bierzynskis ir Jonas Čepauskis, 194 kuopos F. Golubickis.

3) Kl. Jurgelionis duoda įnešimą, idant antros sesijos svarstymai būtų padalinti į dvi dali: viena dalis — vietinių kuopų ir visos Apskričio reikalai, antra dalis — abelni SLA. reikalai; įnešimas paremtas ir priimtas.

4) J. J. Žilinskis duoda įnešimą, idant pirma būtų svarstyta abelni SLA. reikalai, bet įnešimo nieks neparėmė.

5) Pranas Kibartas davė įnešimą, idant būtų svečiams suteiktas patariamasis balsas. Įnešimas paremtas ir priimtas.

6) Bėgyje antros sesijos atsi-lankė p. M. Damijonaitis, buvęs SLA. prezidentas, „Kataliko“ reprezentantas p. St. Tananevičia, „Draugo“ reprezentantas Dr. A. Graičūnas, p. Kazys Kasputis, podirbus klisė, pasiųsti į „Tėvynę“.

7) Svarstymas budo, kaip gauti SLA. daugiau narių. Po ilgų diskusijų nutarta, idant Apskričio valdyba pasirupintų prirengti bent 3 prelekeijas (paskaitas) ir pasiųsti į visas Apskričio kuopas. Patarimas Dr. Graičūno, — jei galima, tai ir prelegentą, bet tolimesnės kuopos turėtų pasirupinti gauti iš tarpo savo narių tokį, kuris galėtų perskaityti prisiųstą paskaitą. Patarimas priimtas vienbalsiai.

8) p. Pranas Butkus užklausė: Ar gali prisidėti prie Apskričio rengiamų prelekeijų kitos kultūriškos draugijos? Po ilgų diskusijų nutarta, kad kuopos, rengiančios prelekeijas (paskaitas), gali kvieisti ir kitas kultūriškas draugijas, bet visur ir visuomet SLA. kuopa pirmininkauja.

9) Pirmsėdis trumpam laike ap-leidžia savo vietą ir jį pavaduoja pagalbininkas p. V. Puplauskis.

10) p. Kl. Jurgelionis duoda įnešimą, kad suvažiavimas išdirbtų maršrutą Generališkam Apskričio Organizatoriui. p. Kaz. Kazanauskas parėmė įnešimą ir davė pataisymą: jei į kurią kuopą negelima pasiųsti Generališko Organizatoriaus, tai nors raštu agituoti. Įnešimas ir pataisymas priimtas.

11) Po ilgų diskusijų nutarta, idant kuopos, rengiančios viešas prakalbas, padengtų Generališko Organizatoriaus išlaidas. Bet silpnoms ir naujai susitvėrusioms kuopoms Apskritys savo lėšomis pasiunčia Generališką Organizatorių. Kuopos, rengiančios prakalbas ir norinčios kviesti Generališką Organizatorių, turi kreipties į jį del sąlygų.

12) p. Kl. Jurgelionis davė sumanymą ir įnešimą, idant Apskritys atspausdintų agitatyviškus lapelius su nurodymu Generališko Organizatoriaus maršruto. Įnešimas priimtas ir pavestas išpildyti busiančiai Apskričio valdybai.

12) Sugrįžęs pirmsėdis Dr. Žymontas užima savo vietą.

13) Atstovas Petrėnas įneša, idant paskirtų nuo savęs pinigų, kad dovanas už prirašymą daugiausiai naujų narių iki paskirtam laikui (bet ne mažiau, kaip 5 narius). Įnešimas paremtas ir priimtas. Nutarta patarti kuopoms įvykdyti šitą užmanymą.

14) Atstovas Kvetkauskas davė įnešimą, idant būtų sumažinta įstojimo mokesčiai. Įnešimas, kaip priešingas teisėms, liko atmetas.

15) Įnešimas Valparaíso Kuopos, idant apskritys parupintų stambias kortas-apsarsinimus apie S. L. A. ir iškabinėtų jas visose viešose įstaigose, — pripažintas tinkamu. Iš priežasties Apskričio silpno medeigiško padėjimo nutarta kreipties į Pildomąją SLA. Tarybą, idant parupintų tokias iškasas.

16) Bėgyje antros sesijos sugrįžo 122 kuopos atstovas A. J. Bierzynskis.

17) Kl. Jurgelionis davė sumanymą ir įnešimą įvesti Apskričio Kuopose iškilmingą naujų narių priėmimą. Po trumpų diskusijų įnešimas liko priimtas ir išdirbtas, muį tinkamo iškilmių programo nutarta išrinkti tam tikrą komitetą.

18) Nėstant daugiau naujų įnešimų ir sumanymų, Apskričio Kuopų reikaluose, seka svarstymai abelni SLA. reikalų. Nutarta padaryti pertrauka antros sesijos 10-čiai minučių. Pirmsėdis Dr. A. Žymontas uždarė pirmą dalį antros sesijos 4:30 popietų.

(Užbaiga bus.)

Iš SLA. KUOPŲ GYVENIMO.

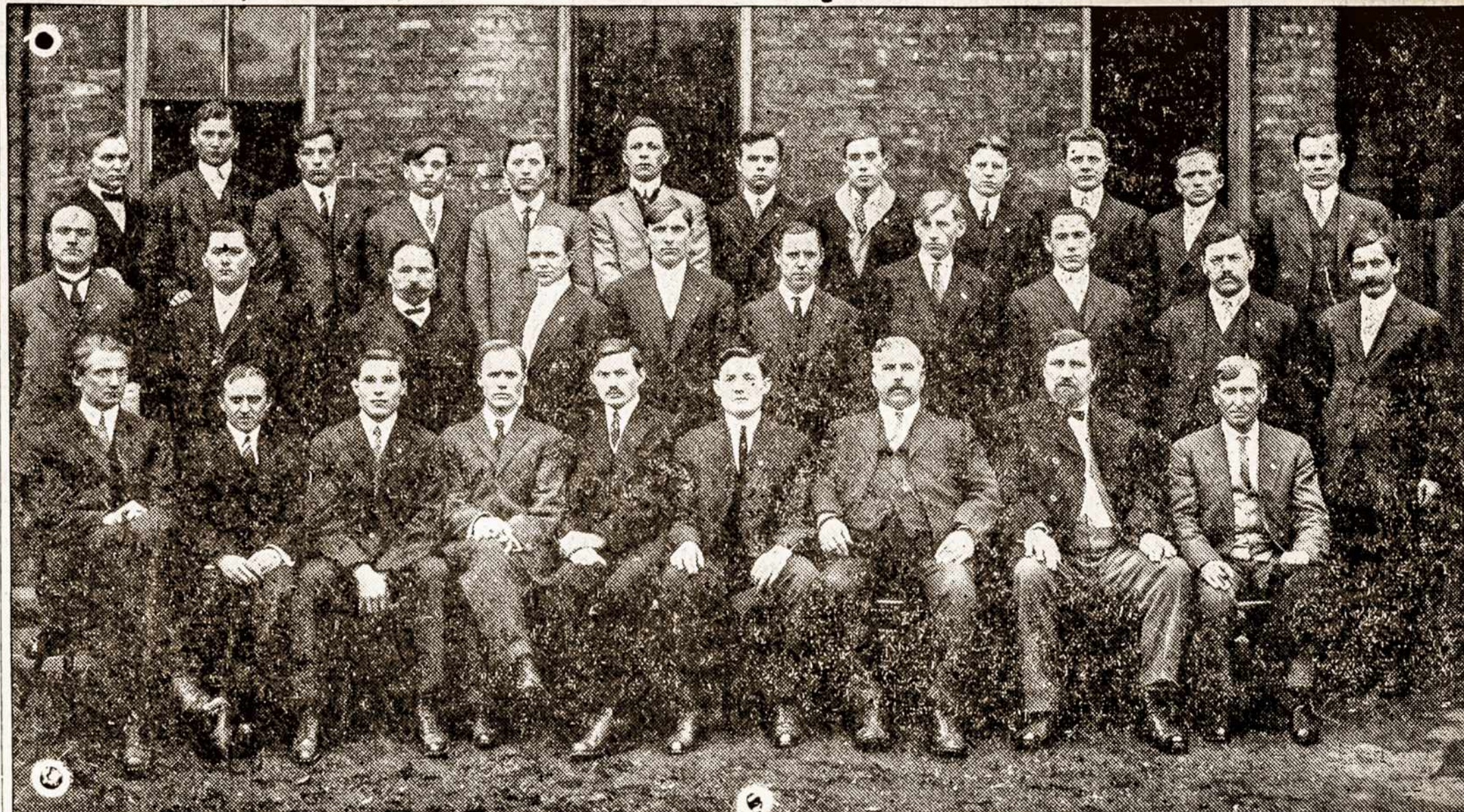
Naujos kuopos.
Cambridge, Ohio, susitvėrė nauja SLA. kuopa iš 11 narių. Organizatorius — p. J. Išganaitis.

Royalton, Ill., suorganizuota nauja kuopa iš 14 narių. Organizatorius p. L. J. Lastauskas.

Melrose Park, Ill. susidarė nauja kuopa iš 11 narių. Organizatorius p. K. Deveikis iš Cicero, Ill.

Naujosios kuopos pirmininku likosi išrinktas p. Juozas Dargis, sekretorium — p. Ant. Zalatorius.

Prie 118 kuopos Curtis Bay, Md., prisirašė 5 nauji nariai. Reikia pažymėti, kad ši kuopa yra dar jaunutė, vos 2 mėnesiai kaip

SLA. kuopų II-ojo Apskričio Suvažiavimas Chicago'je, Ill.

susiorganizavo, o jau taip sparčiai daugina savo sąnarių skaitlą! Linkime kuopai kuogažiau, sių pasekmių!

Tai bent atsakymai!

Esama Susivienijime žmonių, kurie visą Susivienijimą laiko juokui ir išjuokdami jį, patį save pajuokai atiduoda. Visiems žinoma yra, kad SLA. nariai, prigulinti prie pašalpos skyriaus, negali gauti pašalpos, jei nepristatys į Centrą daktaro paliudijimo ir tinkamai išpildytą blanką, kur yra statomi ligoniui klausimai apie jo sveikatos stovį. Nesame vienok liuosi nuo nesupratimų, kilančių dėl to, kad tuli mūsų sąnariai jokių taisyklių nepaiso; neprisiima laikymai taisyklių, žinoma, negali gauti pašalpos; negaudami pašalpos, užia, barasi, peikia Susivienijimo Pild. Tarybą ir atkalbinėja žmones nuo Susivienijimo.

Kad žodžius paremti faktais, privesime čion vieną ligonio blanką. Blanka „išpildyta“ 2 d. lapkričio, į Centrą išsiųsta 11, o Centro Sekretoriaus priimta tik 13 d. lapkričio. Kur gi ji buvo per 9 dienas! Ant blankos turi būti kuopos pirmininko ir raštininko parašai, o yra tik vieno raštininko parašas. Antroje pusėje blankos į klausimus turi atsakyti daktaras, o ant tos blankos nėra kuopos daktaro atsakymų, nė parašo. Štai nukopijuojame tą blanką SLA. narių žiniai (pabrūkta žodžiai yra ant blankos išpausdinėti, nepabrūkta — tai paties ligonio parašyti):

Aš Jonas Skinderis, narys kp. No. 36, Centro No. 6844, susirgau 2 d. lapkričio mėn. 1913 m. — val.; apleidau savo darbą ta pačią dieną mėn. ir idant turėčiau tiesą gauti pašalpą iš SLA., atsakau pilnai į visus čion paduotus klausimus.

1. Kada reikėjo pirmą kartą kreipties pas gydytoją? Ta pačią dieną.

2. Ar buvai pas gydytoją nuėjęs, ar jis buvo šauktas į namus? Taip.

3. Susirgęs kuom užsiminėjai? Su boba lovoj, ką gi daugiau gali daryti, gulė.

4. Kokia liga sergi? Koja man sumušė automobilis.

5. Ar pirmą kartą tąją ligą sergi? Mat, kad pirmą kartą.

6. Ar gali vaikščioti? Valandomis. Ar nuolat guli lovoj? Naktį.

7. Kiek svaigiančių gerimų suvartoji per dieną? Tiek, kiek tamstos man užpundisite.

8. Ar priguli į kokią kitą pašalpinę draugiją? Priguli.

9. Ar esi gavęs pašalpą iš SLA? Ne.

10. Kam išmokėti pašalpą? Man, žinai kam.

11. Paduok gydytojaus adresą? Dr. J. Kulis, 3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Parašas ligonio Jonas Skinderis Adresas 700 W. 31 St., Chicago, Ill.

Diena — mėn.

Kuopos viršininkų liudijimas:

Mes žemiaus pasirašę šiuomi liudijame kad narys Jonas Skinderis susirgo 2 d. Lapkričio mėn. 1913 m. ir kaip pilnai užsimokėjęs visus mokesčius turi tiesą gauti pašalpą iš SLA.

Parašai: kuop. Pirm. —

Sekr. B. Andrejusnas. Dabar tegul SLA. nariai sprendžia, kam tinka toks išpildymas oficiališkų dokumentų, pagal kuriuos reikalaujama pašalpos!

KUOPŲ VIRŠININKŲ KAUCIJŲ REIKALAI.

Šitam reikalui pritarė daugelis kuopų; kaikuriuos jų jau ir blankas išpildė ir pinigų prisiuntė.

11-ta kuopa SLA., Waterbury, Conn. rašo: 11 kuopa SLA. laikytame savo mėnesiniame susirinkime lapkričio 2 d. 1913 m. skaitė laišką nuo Pildomosios Tarybos dėl kuopų viršininkų kaucijų. 11 kuopa nutarė prisidėti prie to Pildomosios Tarybos sumanymo ir pinigai už kauciją bus prisiųsti gruodžio mėnesį, tai yra po rinkimų kuopos viršininkų.

Toliaus nutarė susižinoti su SLA. prezidentu p. Živatkausku, ar nebūtų galima surengti prakalbas Waterburio apylinkėse.

Sekretorius J. Ažumaris.

12 SLA. kuopa, Naticoke, Pa., jau prisiuntė blanką.

Kaslink kaucijų, mus 14 kp. SLA. Cleveland, Ohio, nutarė pasiųsti \$1.00 už \$200.00 kaucijos. 14 d. gruodžio laikysime susirinkimą, rinksime naują kp. Valdybą, tada pasiųsime pinigų ir blanką su naujų viršininkų vardais, turbut nepasivėlinsime.

A. Šimkunas.

17 SLA. kuopa, Brockton, Mass., prisiuntė blanką.

SLA. 70 kp. Cliffside, N. J. Lapkričio 5 d. laikytame susirinkime tarp ko kito buvo perskaityta iš „Tėvės“ N 43 SLA. sekr. p. A. B. Strimačio pranešimas kaslink kasierių kaucijos. Vienbalsiai pritarė p. A. B. Strimačio sumanymui ir nutarė 5 d. gruodžio rinkti naują valdybą 1914 metams ir apdrausti po kauciją viršininkus sekančiai: kasierių — \$200.00; Fin. rašt. — \$150.00, organizatorių — \$50.00.

Pirm. K. Stepanavičius.

84 kuopa, Farmington, Ill., prisiuntė blanką.

96 kuopa, Adamson, Okla., prisiuntė blanką.

121 kuopa, Clinton, Ind., prisiuntė blanką.

213 kp. SLA., Brooklyn, N. Y., susirinkime, laikytame 9 d. lapkričio, pilnai atradome praktišką užstatyti kaucijas už šiuos kuopų viršininkus, pagal prisiųstą SLA. Pild. Tarybos blanką.

Tai gi nutarė mus kuopos kasierių užstatyti po \$100.00, fin. sekr. ir organizatorių po \$50.00. Musų kuopos visi nariai išreikė užsiganėdijimą Centro Valdybos tokio sumanymo, kuris išvengs kuopų pinigų keblumų. Mes tikimės, kad ir visos kuopos panaudos panašų budą, ty. pastatyt savo viršininkus po kaucijomis.

Sekr. J. Urnevičius.

KĄ JUS Į TAI PASAKYSIT?

Nepersenai buvo nesmagus atsitikimas. Stunčiant išmokėjimo orderius per Pildomosios Tarybos krivulę, vienas siuntinys kur krasoje prapuolė. Aš, sužinojęs, kad siuntinys dar nepasiekė iždinininko, padaviau pajieškojimą, ir, žinoma, reikėjo laukti tam tikrą laiką. Žmonės, kuriems pinigai priderėjo gauti, pradėjo nerimauti, rašinėti laiškus su rugojimais, bet daugumas mūsų gerb. narių, kurių išmokėjimo orderiai buvo prapuolę, mano pasiteisinimą priėmė už teisingą ir laukė, pakol išrašiau dublikatus ir pasiunčiau iždinininkui išmokėti rokundas. Tačiau atsirado ir tokių narių, kurie pavaišino mane savo puičiaisiais laiškais, nežiurint ant mano pranešimų apie priežastį išmokėjimų užsistėjimo. Štai žemiaus talpinu laišką vieno iš mūsų veiklesniųjų narių. Lai ir kiti nariai pasimokina, kaip reikia savo išmintį parodyti.

„Chicago, Ill., 21 gruodžio, 1913.

Garbemas Tamsta. Kam tokius dumus pusti man į akis. Tamsta maslinatė kad aš taip kvailas ir nesuprantu kame dalikas. Tamsta man rašė laišką kad bus išmokėta pašalpa. Dar jau praėjė apei 3 senaites, nera. Rašau laišką, gatau postekarte su visokeis posmais ir išvadžiojimais, o pašalpos kaip nera taip nera. Jus mislijatė, kad pasiimsite Centro vadeles, tai galite su žmonimis daryti kaip jums patinka. Tai žinokites su savo to Susivienijimu, aš už savo pinigų rasiu ir kitur ir viskan atsakančeu padaro. Pas mus teip ira kad reike duoti tai ira dusnios rankos o kaip reike gauti tai ne vienas o pašnekinink musu ponus kad jie tau prades posmus diestiti nevaliosi klausiti. O dar tamsta man rašote kad orderis prapuole, gereu sakitumete kad dar nebuvome išrašėn tai priktu gereu negu taip man rašitu. mei iškur tamsta gelejei žinoti kad jis prapuole pakolei aš laišką, ku jums nepasiunčėu, antras ira klausimas kaip galiejo prapulti, ar nebūtų galima surengti prakalbas Waterburio apylinkėse.

Parašai: kuop. Pirm. —

Sekr. B. Andrejusnas. Dabar tegul SLA. nariai sprendžia, kam tinka toks išpildymas oficiališkų dokumentų, pagal kuriuos reikalaujama pašalpos!

KUOPŲ VIRŠININKŲ KAUCIJŲ REIKALAI.

Šitam reikalui pritarė daugelis kuopų; kaikuriuos jų jau ir blankas išpildė ir pinigų prisiuntė.

11-ta kuopa SLA., Waterbury, Conn. rašo: 11 kuopa SLA. laikytame savo mėnesiniame susirinkime lapkričio 2 d. 1913 m. skaitė laišką nuo Pildomosios Tarybos dėl kuopų viršininkų kaucijų. 11 kuopa nutarė prisidėti prie to Pildomosios Tarybos sumanymo ir pinigai už kauciją bus prisiųsti gruodžio mėnesį, tai yra po rinkimų kuopos viršininkų.

Toliaus nutarė susižinoti su SLA. prezidentu p. Živatkausku, ar nebūtų galima surengti prakalbas Waterburio apylinkėse.

Sekretorius J. Ažumaris.

sidare kaip su Račutės laiškų, vietoj Pruselačio užadresavo Mikolaiui. Aš nemislinu, kad tamstos butumete ligi tiek kvaili.

Su guodone Jieva Skinderienė. Jonas Skinderis, 700 W. 31 Str., Chicago, Ill.”

Sitokie ir tam panašūs laiškai išsireiškimus aš laikau už įžeidimus, bet noriu atkreipti gerbiųjų narių atidžią, kad panašiuose atsitikimuose nekaltintume organizacijos. Juk organizacija net nekalta, tik nelentmas atsitikimas, o kad panašūs atsitikimai gali pasitaikyti ir kitose organizacijose, tai tam niekas negali užginčyti. Jei tuojau, viską me, bėgtume į kitą organizaciją, tai pasirodytume žmonėmis nesuprantančiais dalykų. Nors ir tiesa, kad pas mus išmokėjimai užsistėja per ilgai, kuomet reikia siųsti orderiai per penkerias rankas, bet tai ne visuomet Pildomųjų Taryba tam kalta, o ypatingai sekretorius. Aš, gavęs pilnus dokumentus, visuomet stengiuosiu kuogreičiausiai išrašyti išmokėjimo orderius ir pasiunčiu per P. T. krivulę; o kad kartais vienas kitas P. T. narys buva iš namų išvažiuos keletai dienų, tai išmokėjimai užsivelka kiek ilgiau, bet, kaip sakiau, mus užtai kaltinti negalima: reikėtų kaltinti visus SLA. narius už priėmimą praktikon tokios tvarkos. Tada vietoje koliojimo manęs ar ir busiančių mano vietoje, pasirūpinkit išmokėjimo tvarką pagerinti. Tada nereikės grumoti organizacijai ir užpildinėti ant niekuo nekaltų darbininkų.

A. B. Strimaits.

Peržvalga

„Ritualė žmogžudystė ir Lietuvos kunigaikštis. Savaitraštė „The Independent“ žinomas anglas publicistas George Kennan, autorius kelių labai svarbių veikalų apie socialį ir politiską Rosijos padėjimą, rašo apie ritualę žmogžudystę Rosijoje. Straipsnis yra labai įdomus, taigi privesime čia jo ištrauką.

„Kaltinimas ritualėje žmogžudystėje — tai yra žudyme rusų ar lenkų kudių, kad gaus krikščionių kraują ritualės ceremonijoms — nėra tai naujas dalykas slavų šalyje. Tas klausimas buvo karštai perkratėjamas keletos šimtmečių bėgyje, o nuo 1861 metų Rosijoje išleista apie tą klausimą net 84 knigos. Pirmutinis kaltinimas iškilo Lenkijoje. 1540 metų buvo kaltinami žydai, kad jie išžudė 50 krikščionių kudių Lietuvoje. Bet tyrinėjimai, kuriuos darė ypatingai patrai Didysis Kunigaikštis, neperrodė, kad būtų išžudyta 50 kudių ir kad juos būtų išžudė žydai. Dvidešimt metų vėliau toje pat Lietuvoje vėl kilo panašus apkaltinimas žydų, ir šiame atsitikime kaltinta žydų darbininkas vardu Bernard Abramovič, kurs, kaip sakytą, nužudęs krikščionę merginą, o tai padaryti įsakęs jam jo darbdavys, žydas Izaak Borodavko. Abramovičius buvo tardomas ir tardant degino jam, pagal to laiko paprotį, kojas su įkaitinta geležimi. Nepakenčiamų sopulių paroksizme jis pasisakė neva nužudęs merginą; bet kada buvo priverstas prie egzekucijos, jis iškilmingai apreiškė, kad yra nekaltas ir kad prisipažino po įtekme baisyti tortuaro. Tada Didysis Kunigaikštis asmeniškai ištyrinėjo visą dalyką ir susekė, kad nebuvo jokio pamato apkaltinimui to žydo. Kunigaikštis apskelbė šitokią įsakymą:

„1. — Lietuvos žydai turi būti ant visados paliausoti nuo kaltinimo ritualėje žmogžudystėje, kai jiems primetė Narvos kaimiečiai, nesa yra aišku, kad žydų religijoje nereikalaujama ritualės apieigoms krikščionių kraują.

„2. — Nuo šio laiko panašūs kaltinimai nebus imami atidžiai, jei jų neparems bent septyni liudininkai, iš kurių trys turi būti žydai.

„3. — Jei kaltinimas nėra paremtas tokiais liudininkais, tai

yra neteisingas. Tada kaltintojai turi būti pasmerkti mirtčiai, o jų luobiai konfiskuoti“.

„Šis Didžiojo Kunigaikščio įsakymas“, rašo G. Kennan, „padėjo galą kaltinimui Lietuvos žydų ritualėje žmogžudystėje.

„Pirmutinis atsitikimas Rosijoje — arba bent pirmutinis žinomas atsitikimas — buvo toks: Gardine 1817 metuose apkaltinta tulas žydas, buk ritualais tikslais nužudęs rusų merginą Marianną Adamovič. Kaltinamasis rasta esant nekaltu, ir kunigaikštis Aleksandras Golič, svetimųjų tikybų skyriaus (bažnyčios dalykų departamente) perdėtinis, carui Aleksandrui I paliepus, paskelbė aplinkraščių į Lenkijos srovėnijas, prijungtas prie Rosijos, abelnai, ir į Gardino gubernatorių, išskirtinai:

„Laike Lenkijos savystovybės (provincijos, kurios dabar prijungta prie Rosijos) nepamatuoti nužiūrėjimai, buk žydai vartoją krikščionių kraują savo religijos apeigose, dar sykį davė progą apkaltinti žydus žudyme krikščionių vaikų. Tasai kaltinimas, po tam tikro ištyrimo, rasta nepamatotu. Buvėsis Lenkijos karalius, Zigmuntas Augustas, įsakymais iš rugpjūčio 9 d. 1564 m. ir gegužės 20 d. 1566 m. uždraudė tokius nepamatuos kaltinimus kelti, nes jis žinojo iš šventraščio, jog žydų ritualai nereikalauja krikščionių kraujo. Vėlesniais laikais Romos popiežiai ištyrinėjo panašius atsitikimus, ir kovo 21 d. 1763 m. nuneijęs rašė, kad jokių prirodymų kaltinimams nepriduota, taigi iš istarmės negali būti“.

Sitoks aplinkraštis paskelbtas 6 d. 1817 m. Jo pabaigoje sakoma, kad panašiuose atsitikimuose kaltinamieji žydai bus teismuose nagrinėjami ant lygių su kitais panašiai kaltinamais žmonėmis, nejungiant primetamos kalčios su jų religija. G. Kennan rašo toliaus:

„Galima būtų manyti, kad panašūs paties caro įsakymų išleistas aplinkraštis sustabdė apkaltinimus ritualėje žmogžudystėje. Ne taip buvo. Už penkių metų senasis prietaras vėl išaujo atgijo atsitikime, kurs artimai primena dabartinius tardymus Kijeve. 22 d. balandžio, 1822, prieš pat rusų vėlykas, mieste Velis, Vitebsko gubernijoje, rusas berniukas vardu Fedor Emelianov išėjo iš namų ir nebesugrįžo. Už dešimt dienų, ant kalnelio už miesto, rasta jo kunas, sukoneiktas tokiu būdu, jog manyta, kad jis prieš miriant buvo kankinamas. Tame užmušime apkaltinta ir suareštuota keli žydai, ir laikui bėgant atsitikimas liko tiek sukrautinis, kad liko paliesti turtai ir gyvastys keturioliosdešimties 2-jų kėlinių. Atsitikimas sukėlė tokią triukšmą, kaip ir Juščinskio byla ir turėjo tiek pat komplikacijų ir neteisingų liudininkų, kaip ir dabar. Perėjo visus teismus ir atsiderė valdančiąjame Senate, buvo tardomas ir per tardomas svarstomas ir vėl išaujo persvarstomas per aštuonis metus. Pagaliaus perkelta į valstybės tarybą, kur pašvesta keturi posėdžiai išskirtinai tam klausimui perkratinti. Valdantysis senatas apskelbė šitokią rezoliuciją:

„1. — Visi žydai kaliniai turi būti paliausoti, jei tik neperrodys, kad žmogus, valgas liuosai ir reguliariškai, atlygina organizmui nuostolius kas 24 valandas. Jeigu jo svarumas nupuola, tai reikią, jog jis perdaug dirba. Jei jo svarumas kyla, tai reikią, jog jis nesunaudoja visos savo energijos. Profesorius susekė, kad žmogaus „mašina“ duoda pelno 25 iki 35 nuosimėjų nuo išlaidų, tai „mašina“ palaikyti reikalinga, o žmogus, kad geriausia, ji artificialiai mašina grąžina tik 14%.

„2. — Kaltinamieji, kurie buvo kalėjime per aštuonis metus, turi būti paliausoti tokiam pat metui skaitliui nuo visokių mokesčių ir valstybės pavaldinių pareigų.

„3. — Kreivai prisiekę liudininkai turi būti išvyti Siberijon.

„4. — Aleksandro I-ojo įsakymas iš 6 d. kovo, 1817, turi būti patvirtintas ir atnaujintas, kad tuo padarius galą prietarams sunig vartojimo krikščionių kraują žydų religijos apeigose.

„Valstybės Taryba užtvirtino visus punktus, išskyrus 2-ąjį... „Klausimas perėjo į caro Nikolaus I-ojo rankas. Jis užgryė Valstybės Tarybos aprobatą, išskyrus 4-ąjį punktą, nes, kaip sakoma, jis nebuvęs pilnai persikirtinęs sulig žydų nekaltybės šitame klausime... „Tarp 1822 ir 1911 metų Rosi-

joje buvo 4 ar 5 tardymai žydų, kaltinamų ritualėje žmogžudystėje, bet nė vienas tiek daug triukšmo nebuvo sukėlęs, kaip ansai iš 1817 ir 1822 m., Adomavičiūtės ir Emelianovo atsitikimai. Kaltinamieji žydai buvo paliausoti... „Iš tų historiko faktų matome, jog lietuviai dar 1540 metais buvo pasmerkę šmeižtą ant žydų; tą patį buvo padarius ir rusų valdžia; tam šmeižtui nerado pamato ir rymo-katalikų bažnyčia, o sa vo keliu lietuvius kunigas Pranaitis stojo pusėn Rosijos žemos politikos, turinčios sau už tikslą ir vėl sukelti liaudį priešais žydus.

„J. Vanagaitis Amerikoje. „Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

„Birutės“ leidėjas ir redaktorius p. J. Vanagaitis atkeliauo vėl Amerikon, kad tarp amerikiečių lietuvių sudarius bendrovę „Birutė“ ir kningoms leisti Prūsų Lietuvoje. Prūsų Lietuvai reikalauja laikraščių, reikalauja karštos ir nuolatinės agitacijos, taigi neabejotina, kad p. Vanagaitis ras tarp amerikiečių užuojautą ir atsieks savo kelionės tikslą. Brooklyne p. Vanagaitis rado savo užnamymui arti 30 pritarėjų, kurie visi prisidėjo skatinkais prie jo tveriamos „Birutės“ bendrovės.

„J. Vanagaitis Amerikoje.

žintojams (liuteriams, reformams, mairijavims), nes jau musų visuomenė su tuo apsipratę. Bet negalima tylėti, kuomet girdi teršiant musų senovės vardus. Štai tarp kitko Budriko iš-tarti per pamokslą žodžiai: „Atė-na ir reikalauja vaikus krikščyti visokiais pagonų vardais: Vytai-tais, Keistučiais, Birutėmis, Aldo-nomis ir tt. O ar tai vis ne iš pui-kybės!“

Be to kun. Budrikas yra žino-mas, kaip atžagareivis. Jam net „Viltis“ išrodo esanti baisiai „pir-meiviską“, tai pamėgino ir metė skaitės.

Net prie pastatymo a. a. kanau-ninkui Katelei kryžiaus nieko ne-prisidėjo ir visa atliko vieni pa-rapijonai. Taip pat Panemunėly yra ugio ratelis, prie kurio kun. Budrikas irgi neprisidėjo. Nejaugi ir tai būtų vis „cieilikų, pirmė-vių ir ištvirkėlių“ darbas.

Eglaitė.

Vyskupo Cirtauto testamentas.

Nežiūrint į tą, kad velionis vysk. Cirtautas gaudavo iš vals-tybės išdo 8 tukst. algos ir nema-žią pelną iš Varniuose vyskupams prigulnieči nejudinamojo turto, mirdamas tečiau jis jokio kapita-lo nepalik. Visas velionio palik-tas turas, tai jo važiuojamieji ar-kliai, karietos, kningynas ir ki-ti namų rakandai. Visa, ką turėjo a. a. vyskupas, užrašė Kauno „Saulės“ ir labdaringoms įstaigoms. Jo turty dalis jau parduo-ta, kita gi — dar pardavinėjama. Tikimasi iš pardavimo surinkti apie 6 tukst. rub.

Busimas Kauno vyskupas.

A. a. vysk. Cirtautui mirus, Kauno kapitulos buvo išrinktas kun. kanauinkas Borovskis Kau-no vyskupijos administratorium (valdytoju) ir apie tą jo išrin-kimą buvo pasiūstą žinia popie-žiui per vidurinių dalykų minis-teriją. Jei popiežius su tuo išrin-kimu sutiks, kun. kan. Borovskis bus patvirtintas Kauno vysk. ad-ministratorium ir įsventintas vys-kupu.

Panemunėlis (Ežer. apskr.)

Rugs. 15 d. buvo čia iškilmi-nas kunigo Katelos paminklo pa-šventimas. Kunigas Katela yra lietuviams žinomas, kad, klebo-naudamas 30 metų Panemunėlyje, visą savo parapiją išmokino skai-tyti, rašyti, skaitliuoti ir tai tais laikais, kuomet lietuviams buvo uždrausta spauda, o tuo labiau slapta mokymas. Kiek tiek gir-dėti nuo tų, kuriems arčiau teko kun. Katelos darbas matyti, — tai visa parapija klebono buvo paversta į didelę mokyklą, kurio-je seni ir jauni užsėdę mokyda-vosi visokių pradžinių mokslų. Vi-sokios klutės neįstengė žmonių užsėdimo čia tuomet užgesinti, kadangi tą užsėdimą mokėdavo gyvu laikyti klebonas, nuolat lan-kydamas savo parapijonus, nuo-lat juos ragindamas šviesies, nuo-lat jiems dargi savo susistatytus mokslo vadovėlius siųdindamas. Dabar pati parapija tam savo ne-užmirštamam mokytojiui pastatė ant kapo paminklą, sumetusį tam tikslui 400 rub.

(„L. Uk.“)

Vietinės žinios.

Kun. V. Dembskio laidotuvių vakarėlis. Po sudeginimo velionio kun. Vladislovo Dembskio kuno, kaikuie palydėjusiųjų jį amžin-an atilsin sugrįžo į p. Draugelio salę, kur buvo parengtas tam ty-čia vakarėlis. Susėdę svečiai prie gan ilgo stalo, šnekučiavosi tarp savęs apie velionį kun. Dembskį, kurio didelis ir gražus paveiklas, gėdula apdengtas, buvo pastaty-tas viename stalo gale ir apie įvai-rius kitus dalykus. Šiek-tiek už-kandus, vakaro vedėjas, p. A. M. Martus, paprašė d-ro J. Šliupo, kaip artimausio kun. Dembskio draugo, papasakoti susirinku-siems svečiams apie velionį. D-ras Šliupas trumpoj savo kalboj aiš-kiškai ruožais, nupiešė kaikuieis velionio charakteringas ypatybes bei jo įsitikrinimus. „Kun. Vladi-slovas Dembskis“, — sako d-ras Šliupas, — „buvo ne vien tik lais-vamaniš, ne vien tik didelis, gal

vienas didžiausių socialistų, betgi ir pavyzdingas žmogus. Jo gyve-nimas buvo tyras ir gražus. Ligi paskutinių savo gyvenimo valan-dų kun. Dembskis buvo nukreip-ęs savo viltį laisvamanybion ir socializman...“ Toliau apie velo-nio kun. Dembskio nuopelnus bei apie dalykus su juo besiršančius kalbėjo dar p. p. Račkauskas, Širvydas, d-ras Becevičius, Keis-tutis Šliupas, Lutkauskas ir p-lė O. Karaliutė nuo vietos motery.

P-as Keistutis Šliupas papasakojo apie kun. Dembskį, kaip pirmu-tinį savo mokytoją.

Sumanius V. K. Račkauskui iš-leisti velionio biografiją, suauko-ta kun. V. Dembskio biografijos fondan 31 dolaris. Čia paduoda-me ir aukavusiųjų vardus.

Po 2 dol. aukavo: ponias B. Daunorienė ir p. M. Bučinskas.

Po 1 dol. aukavo: d-ras J. Šliu-pas, P. Stankevičius, J. O. Širvy-das, dr. A. Bacevičius, A. Šrup-skis, V. Jankauskas, P. Kibu-ris, J. Ambraziejus, Pr. Živatkauskas, J. Baniulis, O. Karaliutė, K. Brazys, B. Vidžiūnas, A. Liut-kauskiutė, V. Daunora, P. Kisie-lius, V. K. Račkauskas, V. Struo-gis, Struogienė, A. Martus, J. Ga-gilas, J. Lutkauskas, J. Augunas, O. Draugeliutė, J. Mikaitis ir V. Šibanauskas.

Po 25c. aukavo: K. Kriaučiū-nas, J. Ambrozaitis, P. Inca ir M. Mizara.

Be to, reikia paminėti, jog šita-me vakarėlyje išrinktas tam ti-kras literatinis komitetas, kuris surinks medžiagą a. a. kun. V. Dembskio biografijai, ją apdirbs bei sutvarkys. Komitetan išrin-kti šie asmenys: Dr. J. Šliupas, p. V. K. Račkauskas ir p. J. O. Šir-vydas. Aukų rinkimo ir kontro-liavimo komitetan išrinkti šie: pp. P. Stankevičius, V. Šibanauskas ir p-lė O. Karaliutė. Prie šių pastarųjų, aukų rinkimui ir kon-troliavimui, dar paskirs du asme-nius vietos Liet. Laisvamanių Su-sivienijimo kuopa iš savo sąnarių.

Jeigu neklystame, šį vakarėlį parengė vietos L. L. S. (Ferrero) kuopa.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PHILADELPHIA.

Prakalbos, koncertas, balius.

Richmondo lietuviai 27 d. lap-kričio, ty. „thanksgiving day“, turės net kelias antsyk progas gražiai praleisti laiką. 4-tą valan-dą bus prakalbos; kalbės p. Ta-mas Astramskas ir manoma, kad dalyvaus taipgi ir „Tėvynės“ re-daktorius. Prakalbų tikslas — ro-rima toje miesto dalyje suorgani-zuoti SLA. kuopa. 7 val. vakare bus p. Miko Petrausko koncertas, kuriame dalyvaus žmonos jau ar-tistės, panelė M. Karužiutė, daini-ninkė ir p-lė Laura Karužiutė — pianistė. Po koncertui žada būti balius. Atsibus Liet. Muzikalėje salėje, Allegheny Ave.

BROOKLYN, N. Y.

Daugelis lydejo.

Nabaštiko kun. Vl. Dembskio lydečių susirinko Brooklyn'e, N. Y., gana didelis burys žmonių, ne-žiūrint to, kad oras buvo labai nemalonus. Nerokuojant vietinių žinomųjų žmonių ir asmeniškų kun. Dembskio draugų, buvo: iš Seranton, Pa. Dr. Jonas Šliupas, p. L. Šliupienė, p. K. Gilbaitienė ir SLA. Prezidentas p. F. Živat-kauskas; panelė Hypatija Šliu-piutė iš Ithaca, N. Y., p. Keistu-tis Šliupas iš State College, Pa., d-ras Ant. Bacevičius ir p. B. Bace-vičienė iš Elizabeth ir kt. „Kelei-vis“ iš Bostono prisuntė gražų baltų rožių buketą su parašu: „Laisvės kareiviniui nuo „Kelei-vio“ iš So. Boston'o“.

Išvažiavo Lietuvon.

15 d. lapkričio iškeliavo Lietu-vo vienas drabščiuųjų SLA. na-rių, ponas Vincas Alksnis, bu-vęs 34-os SLA. kuopos veikliu or-ganizatorium New Britain'e.

Persikraustė.

Musų gerb. kompozitorius p. Mikas Petrauskas persikraustė iš Brooklyn'o į New York'ą. Dabar-tinis jo adresas yra šitoks: 101 W. 117th St., New York, N. Y.

ROYALTON, ILL.

Čionai darbai pusėtinai eina, ale uždarbiai nekoki: per daug žmonių, tai visi negali gerai už-dirbti.

Apšvieta ir ant žemo laipsnio stovi. Lietuviai daugiausia užsi-ima gėrimu ir kaziromis, laikra-šius kad ir ima, ale neturi kada skaityti.

Lietuvių šeimynų čia yra apie 30, pavienių ir pusėtinai. Yra vie-nas pašalpinė draugystė vardu „Lietuvių Ukėsų Neprigulmingas Klubas“; prie jos priklauso apie 39 žmonės.

J. Lietuvis.

GRAND RAPIDS, MICH.

Lapkričio 4 d. buvo susirinki-mas SLA. 60 kuopos. Organizato-rius perskaitė korespondenciją iš „Laisvės“ kur pasakyta, kad šioji kuopa protestuojanti prieš

„Tėvynę“ protestų apgyimui L. M. D. atstovų, ir kad jei „Tėvynės“ redaktorius nuo protesto netalpintų — reikė-sią kreiptis į pašalinius laikra-šius. Toji korespondencija buvo gerai apsvastyta ir išreikšta nuo-monė, kad korespondentas tuos visus „faktus“ yra ore pasigavęs, o kadangi tas kuopa žemina ir Susivienijime betvarkė kelia, tai nutarta aną korespondenciją pa-taisyti. Ten pat buvo parašytas pataisymas, kuriame išaiškinta visas dalykas ir pabrėžta, jog kuopa netiki, kad kiti laikraščiai turėtų tiesą kisti nosi į musų or-ganizacijos ypatiskus reikalus.

Tas pataisymas, draugų priimtas ir pavesta vyriausybei pasiųsti kur pridera.

Taipgi buvo svarstomas klau-si-mas apie kuopos viršininkų kau-ciją ir pripažinta tą esant labai naudingą ir vykusiū sumanymu. Šioji kuopa, mat, jau yra pamo-kinta truputį: 1910 metuose kuop-os kasierius išdumė su kelių mėnesių narių mokestimis ir kitu visumų turto, kas buvo prie-ništiniai kelių narių atsakymo nuo Susivienijimo.

F. Belinis.

AMSTERDAM, N. Y.

Spalių 31 dieną per pačius pie-tus suvažinėta musų vargoniniko p. S. Rakausko, 9 metų amžiaus sunus Fortunatas.

Vaikas bėgo nuo vieno automo-biliaus, ir jį pagavo kitas, iš prie-šingos pusės. Pervaziavo galvutę; mirė už 5 valandų po atsitikimui. Tėvų gailėstį sunku yra aprašyti. Nuo automobiliaus savininko ne-gaus, tur buti, nieko, nes jo priro-doma, kad nelaimė atsitikus iš paties vaiko kaltės.

Onytė.

NEW HAVEN, CONN.

A. a. Jonas F. JUOZUNAS. Lapkričio 7 d., 1913, J. F. Juo-zunas, užbaigęs savo darbą Win-chester R. A. Co. dirbtuvėje, va-kare gatvėkuriu važiuo į lignon-butį aplankyti savo dukters, ku-riai ryto metą darė operaciją. Jos nelaimingas tėvas J. F. Juozunas lipo iš karo 6:30 vakare, o čia au-tomobiliaus užvažiavo ant jo ir už-mušė ant vietos. Tik per 10 mi-nučių dar gislos plakė. Drauga Juozuną įnešė į St. Raphael's Hos-pital'į jo užmušėjas, 18 metų am-žiaus jaunikaitis, sunus T. E. Me-Y, gana didelis burys žmonių, ne-žiūrint to, kad oras buvo labai nemalonus. Nerokuojant vietinių žinomųjų žmonių ir asmeniškų kun. Dembskio draugų, buvo: iš Seranton, Pa. Dr. Jonas Šliupas, p. L. Šliupienė, p. K. Gilbaitienė ir SLA. Prezidentas p. F. Živat-kauskas; panelė Hypatija Šliu-piutė iš Ithaca, N. Y., p. Keistu-tis Šliupas iš State College, Pa., d-ras Ant. Bacevičius ir p. B. Bace-vičienė iš Elizabeth ir kt. „Kelei-vis“ iš Bostono prisuntė gražų baltų rožių buketą su parašu: „Laisvės kareiviniui nuo „Kelei-vio“ iš So. Boston'o“.

Draugas J. F. Juozunas buvo geras ir teisingas žmogus. Prigu-lėjo prie lietuvių klubo, Dr. D. L. K. Vytauto ir prie 142 kuopos S. L. A. Buvo geras lietuvis, lais-vas, daug darbavosi, daug gero-tinai padaręs dėl lietuvių ir SLA. 142 kuopos d. užsitarnavo garbės vainiko. Lietuvų klubas nupir-ko gyvų gėlių puikų vainiką, ant kurio buvo parašyta „Pagarba nuo Lietuvų Klubo“. D. L. K. Vytauto draugija taipgi nupirko vainiką. Buvo vainikai nuo Win-shester'io darbininkų ir šiaip nuo draugijų.

Draugas J. F. Juozunas buvo 36 metų amžiaus, jo moteris 22 m. amžiaus liko su dviem vaikeliais, nuliudusi ir blogame padėjime.

Laidotuvės atsisbuvo 10 d. lap-kričio, 9 val. ryte. Lavonas buvo nuvežtas į lietuvių bažnyčią, bet lietuvių klebonas visai prastai pa-šventino. Palaidotas šv. Laurino kapinėse.

A. a. Juozunas paliko 6 brolius ir 4 seseris; iš jų Amerikoje yra 4 broliai ir 1 sesuo, o Lietuvoje — 2 broliai ir 3 seseris.

J. F. Juozunas kilęs iš Sintautų parapijos, Naumiesčio pavietė, Suvalkų gubernijos. Lietuvis.

PLYMOUTH, PA.

Lietuvos Sunų Draugija ir kar-tu 5 kuop. SLA. 26 d. spalio nu-tarė duoti iš išdo 10.50 nupir-kimui sieksnio žemės Mokslo ir Dailės Draugijų Namams Vilniu-je. Po draugiškam pasikalbėjimui tarpe savęs draugai da nutarė su-mesti aukų kitam sieksniui, ką ir padarė. Perėjus per salę surink-ta kita \$10.50, tad Draugystė Lie-tuvos Sunų, kurios daug narių priguli ir į 5 kp. SLA. perka du sieksniu žemės ir aukoja Tautos Namams. Be to Lietuvos Sunų draugija darbavosi daugiausia su priėmimu, svečių Plymouth'e. Tu-rėjo papuošę svetainę ir užkvietė dainininkus „Aušros“ chorą, kurio daugumas vyrų priguli prie Lie-tuvos Sunų draugijos ir veik visi draugai atsilankė tą vakarą ir kiek galėdami aukojo Tautos Na-mams. Čia svečiai mažai aukų surinko, nes didžiausios Pyl-mouth'o draugijos atsiskak kuoni nors prisidėti. Plymouth'e yra 3 didelės draugijos, prie kurių pri-klauso daugelis salininkų, tai jie žmonelius ir atkalbina nuo pado-resnių darbų.

Lietuvos Sunų Draugija yra viena iš mažiausių draugijų, maž-ką daugiau per 50 narių turi ir neperseiai, vos 7 metai, kaip susi-organizavo, bet prie jos priguli Plymouth'o šviesesnė jaunuo-mėnė.

Raštininkas.

L. S. D. A. PIRMININKO PRANEŠIMAS.

Gerbiamieji atstovai!

Siemet šin Laikraštiniųku Suvažiavimam negaliu pributi. Neleidžia man svarbieji reikalai iš namų išskelianti. Tečiau mano siela visgi Suvažiavime randasi, nes aš, kaip to Suvažiavimų ini-ciatorius, paeiliui visuose trijuose Suvažiavimuose emiau dalyvuoti ir darbuoju sulig savo išgalės, tiek, kiek suspėjau ir galėjau. Ačiū gerbiamiesiems laikraštini-niams du metu išbuva Lietuvių Spaudos Draugijos pirmininku. Turiu prisipažinti, kad mažai te-galėjau Spaudos Dr-jos labui ne-veikti, tačiau pasidėkavojant su-maniam ir gabiam dabartiniam Spaudos Draugijos sekretoriui visgi šis tas L. S. Dr-jos reikalo-se pasiegia, kad „Katalik“ leidėjas tuos Laikraštiniųku Suvažiavi-mus sumanęs kokiems tai asme-niniam tikslams, tačiau šandien visi mato, kad tie Suvažiavimai neduoda sumanytojiu jokio pelno, atpūnė, jie šiais laikais ne tik to-lyginti. Šitos krivulės nuorašė čionai pridedu. To mano atsilie-pimo pasekmės buvo tokios: nė viena išleistuvė nesuteikė man at-sakymo, krivulė pas mane, kaip to Draugijos sekretorių, nesugrįžo ir nežinau, kuri išleistuvė ja pa-laidojo. Po tam mano paraginimui tur buti tik viena išleistuvė pateiktinė savo mokestis, tai tų laikraščių, kurie priguli prie minėtos L. S. D. Am. Šandien tarp visų tų laikraščių viespatau-ja kuopuikiaušioji harmonija. Nėra pavydumo, nėra užsipuldi-nėjimų. O toksai laikraščių stovis daug ką reikišia. Nes jei laikra-šciai nesutikmėje gyvena, jei per dažnai varinėja ne-reikalingus ginčus, gi tas viskas atsiliepia ir į pačius skaityto-jius ir pastarieji ima nerimauti ir tarp savęs skleistį negeiginat ne-apykanta. Taigi aš malonėčiau, idant ir visi kiti laikraščiai be nuomonų skirtumo prisidėtų prie musų L. S. D. A. ir padidintų remus tautos reikšmę šioj šalyj. Tegu musų nuomonės bus skirtin-gos, bet tegu jos veda į vieną tikl-į: darbuotis tautos labui, brolių lietuvių apšvietimui ir jų buvio pagerinimui. Kad tas butų galima pasekmingiau atsiekti, gerb. Laik-raštininkams reikia solidarisku-mo, paskui kuodaugiau švarumo, arba sulig musų redaktorių nes-to-ro L. Šerno — etikos. Į nešva-rius priešininkų užsipuldinėjimus

visuomet pridera laikraščiams arba nutylėti, arba rimtais žo-džiais skaitytojams visas tas ne-sąmones išaiškinti. Tuomet skai-tytojai supras, kad tie visi prie-šininkai labai prastais keliais žengia.

Aš iš savo pusės padėsiu visas pastangas to dalyko atsiekimui. Kiek tik galėdamas darbuosiuos brolių išievių labui. Jei man grei-tai laiku nepasiseks (esant ko-kioms nors kliutims) išleisti dian-raštis, tą patį „Kataliką“ padė-jiu dar keliais puslapias.

Kaslink Lietuvių Spaudos Dr-jos Amerokje ir jos nuveiktų dar-bų, šį kartą nieko negaliu pasa-kyti. Manau, kad pernykščiame Suvažiavime išrinktos komisijos visgi šį-tą nuveikė ir jos išduos savo raportus šiame Suvažiavime. Tiktai dar turiu pasakyti, kad aš tokiems Laikraštiniųku Suvaži-avimams nuosirdžiai prijauciu ir visuomet prigulėsiu prie L. S. Dr-jos Amerikoje. Todel gerb. Laik-raštininkams patariu pasidarbuo-ti ir pasirodyti tikrais tėvynės Lietuvos vaikais, gerbiančiais jos praeitį ir ateitį.

Mano troškimas: tegu visi Ame-rikoje leidžiamie laikraščiai pris-ijungia prie Lietuvių Spaudos Draugijos Amerikoje!

Kuogeriausio pasidarbavimo gerb. Laikraštininkai!

Jonas M. Tananevičia,

„Kataliko“ leidėjas ir L. S. D. A. pirmininkas.

LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS SEKRETORIAUS RAPORTAS.

Lietuvių Laikraštiniųku IV-jam Suvažiavimui 7, 8 ir 9 d. spalio mėnesio, 1913 m., mieste Shenan-doah, Pa.

Gerbiamieji Tamstos:—

Antri metai pasibaigė man besekretoriaujant Lietuvių Spau-dos Draugijai ir visgi dar negali-mas pasidžiaugti Lietuvių Spau-dos Draugijos darbų vaisiais. Tie vaisiai gal paaiškės iš musų pereinatis metais išrinkti komisi-jių raportų, kuriuos čia turėsime išgirsti, taigi aš asmeniškai pasi-ganėsiu tuo, kad pranešiu ger-biamiems Tamstoms tik apie tuos dalykus, kurie paliečia mane, kai-po Draugijos sekretorių.

1. Apsieimęs sekretoriauti nuo 3-čiojo suvažiavimo, norėjau, kad musų Spaudos Draugija tikrai pavirstų į labai gyvą ir veiklų kuną. Todel raginau (keliais at-vėjais) išleistuves, kad tarp kit-ko ir reguliariškai mokėtų savo mokestis ir Draugijos išdą. Maty-damas tulį išleistuvių nepaisy-mą, 23 d. balandžio 1913 m. pa-siunčiau krivulę per visas išlei-tuves; krivulėje išdėdžiau visą Sp. Dr-jos stovį ir nurodžiau, kiek kurios išleistuvės mokoje ir kiek skolingos. Žinoma, drauge su tuo meldžiau, kad jos (skolin-gos) teiktųsi su Draugija atsi-pylginti. Šitos krivulės nuorašė čionai pridedu. To mano atsilie-pimo pasekmės buvo tokios: nė viena išleistuvė nesuteikė man at-sakymo, krivulė pas mane, kaip to Draugijos sekretorių, nesugrįžo ir nežinau, kuri išleistuvė ja pa-laidojo. Po tam mano paraginimui tur buti tik viena išleistuvė pateiktinė savo mokestis, tai tų laikraščių, kurie priguli prie minėtos L. S. D. Am. Šandien tarp visų tų laikraščių viespatau-ja kuopuikiaušioji harmonija. Nėra pavydumo, nėra užsipuldi-nėjimų. O toksai laikraščių stovis daug ką reikišia. Nes jei laikra-šciai nesutikmėje gyvena, jei per dažnai varinėja ne-reikalingus ginčus, gi tas viskas atsiliepia ir į pačius skaityto-jius ir pastarieji ima nerimauti ir tarp savęs skleistį negeiginat ne-apykanta. Taigi aš malonėčiau, idant ir visi kiti laikraščiai be nuomonų skirtumo prisidėtų prie musų L. S. D. A. ir padidintų remus tautos reikšmę šioj šalyj. Tegu musų nuomonės bus skirtin-gos, bet tegu jos veda į vieną tikl-į: darbuotis tautos labui, brolių lietuvių apšvietimui ir jų buvio pagerinimui. Kad tas butų galima pasekmingiau atsiekti, gerb. Laik-raštininkams reikia solidarisku-mo, paskui kuodaugiau švarumo, arba sulig musų redaktorių nes-to-ro L. Šerno — etikos. Į nešva-rius priešininkų užsipuldinėjimus

1. Apsieimęs sekretoriauti nuo 3-čiojo suvažiavimo, norėjau, kad musų Spaudos Draugija tikrai pavirstų į labai gyvą ir veiklų kuną. Todel raginau (keliais at-vėjais) išleistuves, kad tarp kit-ko ir reguliariškai mokėtų savo mokestis ir Draugijos išdą. Maty-damas tulį išleistuvių nepaisy-mą, 23 d. balandžio 1913 m. pa-siunčiau krivulę per visas išlei-tuves; krivulėje išdėdžiau visą Sp. Dr-jos stovį ir nurodžiau, kiek kurios išleistuvės mokoje ir kiek skolingos. Žinoma, drauge su tuo meldžiau, kad jos (skolin-gos) teiktųsi su Draugija atsi-pylginti. Šitos krivulės nuorašė čionai pridedu. To mano atsilie-pimo pasekmės buvo tokios: nė viena išleistuvė nesuteikė man at-sakymo, krivulė pas mane, kaip to Draugijos sekretorių, nesugrįžo ir nežinau, kuri išleistuvė ja pa-laidojo. Po tam mano paraginimui tur buti tik viena išleistuvė pateiktinė savo mokestis, tai tų laikraščių, kurie priguli prie minėtos L. S. D. Am. Šandien tarp visų tų laikraščių viespatau-ja kuopuikiaušioji harmonija. Nėra pavydumo, nėra užsipuldi-nėjimų. O toksai laikraščių stovis daug ką reikišia. Nes jei laikra-šciai nesutikmėje gyvena, jei per dažnai varinėja ne-reikalingus ginčus, gi tas viskas atsiliepia ir į pačius skaityto-jius ir pastarieji ima nerimauti ir tarp savęs skleistį negeiginat ne-apykanta. Taigi aš malonėčiau, idant ir visi kiti laikraščiai be nuomonų skirtumo prisidėtų prie musų L. S. D. A. ir padidintų remus tautos reikšmę šioj šalyj. Tegu musų nuomonės bus skirtin-gos, bet tegu jos veda į vieną tikl-į: darbuotis tautos labui, brolių lietuvių apšvietimui ir jų buvio pagerinimui. Kad tas butų galima pasekmingiau atsiekti, gerb. Laik-raštininkams reikia solidarisku-mo, paskui kuodaugiau švarumo, arba sulig musų redaktorių nes-to-ro L. Šerno — etikos. Į nešva-rius priešininkų užsipuldinėjimus

2. Prisiųstąjį man 3-čiojo suva-žiavimo protokolą išsiuntinėju visoms redakcijoms.

3. Kreipiausi į Spaudos Dr-jos valdybą užsiimti galutiniu su-tvarkymu Amerikos Lietuvių Centralio Kningyno prie New Yorko Public Library, nes komisi-ja savo darbą nedirbo taip, kaip pagal mano mintį, to reikėjo. Ir apie tą dalyką plačiau čia paai-kijsiu.

Centraliam Kningynui sutvar-kyti išrinkta komisija, kurion į-jo p. J. O. Širvydas, tuo laiku bu-ęs „Vienybės Lietuviniųkų“ re-daktorium, ir aš. Laiškų atsikrei-pėva į New Yorko Viešojo Kni-gyno direktoriją, išaiškindami mu-lą: darbuotis tautos labui, brolių lietuvių apšvietimui ir jų buvio pagerinimui. Kad tas butų galima pasekmingiau atsiekti, gerb. Laik-raštininkams reikia solidarisku-mo, paskui kuodaugiau švarumo, arba sulig musų redaktorių nes-to-ro L. Šerno — etikos. Į nešva-rius priešininkų užsipuldinėjimus

bą, kad įgaliotų padaryti ekspen-sas, kokie galėtų rasti Centralio Kningyno steigimo reikaluose. Gavus prielankų atsakymą ir įga-tytojai supras, kad tie visi prie-šininkai labai prastais keliais žengia.

Aš iš savo pusės padėsiu visas pastangas to dalyko atsiekimui. Kiek tik galėdamas darbuosiuos brolių išievių labui. Jei man grei-tai laiku nepasiseks (esant ko-kioms nors kliutims) išleisti dian-raštis, tą patį „Kataliką“ padė-jiu dar keliais puslapias.

Kaslink Lietuvių Spaudos Dr-jos Amerokje ir jos nuveiktų dar-bų, šį kartą nieko negaliu pasa-kyti. Manau, kad pernykščiame Suvažiavime išrinktos komisijos visgi šį-tą nuveikė ir jos išduos savo raportus šiame Suvažiavime. Tiktai dar turiu pasakyti, kad aš tokiems Laikraštiniųku Suvaži-avimams nuosirdžiai prijauciu ir visuomet prigulėsiu prie L. S. Dr-jos Amerikoje. Todel gerb. Laik-raštininkams patariu pasidarbuo-ti ir pasirodyti tikrais tėvynės Lietuvos vaikais, gerbiančiais jos praeitį ir ateitį.

Mano troškimas: tegu visi Ame-rikoje leidžiamie laikraščiai pris-ijungia prie Lietuvių Spaudos Draugijos Amerikoje!

Kuogeriausio pasidarbavimo gerb. Laikraštininkai!

Jonas M. Tananevičia,

„Kataliko“ leidėjas ir L. S. D. A. pirmininkas.

Lietuvių Laikraštiniųku IV-jam Suvažiavimui 7, 8 ir 9 d. spalio mėnesio, 1913 m., mieste Shenan-doah, Pa.

Gerbiamieji Tamstos:—

Antri metai pasibaigė man besekretoriaujant Lietuvių Spau-dos Draugijai ir visgi dar negali-mas pasidžiaugti Lietuvių Spau-dos Draugijos darbų vaisiais. Tie vaisiai gal paaiškės iš musų pereinatis metais išrinkti komisi-jių raportų, kuriuos čia turėsime išgirsti, taigi aš asmeniškai pasi-ganėsiu tuo, kad pranešiu ger-biamiems Tamstoms tik apie tuos dalykus, kurie paliečia mane, kai-po Draugijos sekretorių.

1. Apsieimęs sekretoriauti nuo 3-čiojo suvažiavimo, norėjau, kad musų Spaudos Draugija tikrai pavirstų į labai gyvą ir veiklų kuną. Todel raginau (keliais at-vėjais) išleistuves, kad tarp kit-ko ir reguliariškai mokėtų savo mokestis ir Draugijos išdą. Maty-damas tulį išleistuvių nepaisy-mą, 23 d. balandžio 1913 m. pa-siunčiau krivulę per visas išlei-tuves; krivulėje išdėdžiau visą Sp. Dr-jos stovį ir nurodžiau, kiek kurios išleistuvės mokoje ir kiek skolingos. Žinoma, drauge su tuo meldžiau, kad jos (skolin-gos) teiktųsi su Draugija atsi-pylginti. Šitos krivulės nuorašė čionai pridedu. To mano atsilie-pimo pasekmės buvo tokios: nė viena išleistuvė nesuteikė man at-sakymo, krivulė pas mane, kaip to Draugijos sekretorių, nesugrįžo ir nežinau, kuri išleistuvė ja pa-laidojo. Po tam mano paraginimui tur buti tik viena išleistuvė pateiktinė savo mokestis, tai tų laikraščių, kurie priguli prie minėtos L. S. D. Am. Šandien tarp visų tų laikraščių viespatau-ja kuopuikiaušioji harmonija. Nėra pavydumo, nėra užsipuldi-nėjimų. O toksai laikraščių stovis daug ką reikišia. Nes jei laikra-šciai nesutikmėje gyvena, jei per dažnai varinėja ne-reikalingus ginčus, gi tas viskas atsiliepia ir į pačius skaityto-jius ir pastarieji ima nerimauti ir tarp savęs skleistį negeiginat ne-apykanta. Taigi aš malonėčiau, idant ir visi kiti laikraščiai be nuomonų skirtumo prisidėtų prie musų L. S. D. A. ir padidintų remus tautos reikšmę šioj šalyj. Tegu musų nuomonės bus skirtin-gos, bet tegu jos veda į vieną tikl-į: darbuotis tautos labui, brolių lietuvių apšvietimui ir jų buvio pagerinimui.

